

โครงการดูในตัวของ Zhou Enlai

เมื่อบุคคลสำคัญที่ผู้คนในประเทศเคารพนับถือสิ้นไป บ่อยครั้งที่มักนึกขุดคุ้ยชีวิต และตีแผ่สิ่งที่เป็นลบเพื่อความดั่งของตนเองหรือเพื่อขายหนังสือ คนอ่านก็ต้องประเมินว่ามีความเป็นจริงเพียงใด และมีผลต่อประวัติศาสตร์อย่างไร ล่าสุดบุคคลที่ถูกเปิดเผย คือ Zhou Enlai รัฐบุรุษที่ลึกลับจิ้งจอก และข้อหาที่ร้ายแรงสำหรับสังคมนิยมวิเศษก็คือการเป็นชายรักร่วมเพศ

เมื่อปลายปี ๒๐๑๕ มีหนังสือออกมาจากฮ่องกงเป็นภาษาจีนชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า "The Secret Emotional Life of Zhou Enlai" เขียนโดยนักเขียนหญิง Tsoi Wing-mui หนังสือพิมพ์ฝรั่งได้นำบางตอนที่สำคัญของหนังสือมาเผยแพร่ ซึ่งทำให้คนจีนจำนวนมากตกตะลึงเพราะนึกไม่ถึง และไม่รู้ว่าจริงหรือไม่

ผู้เขียนหนังสือใช้จดหมายและสมุดบันทึกส่วนตัวของ Zhou และภรรยาชื่อ มาดาม Deng Yingchao ที่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นข้อมูลหลัก เธออ่านละเอียดทุกตัวอักษรและเดาว่าคงใช้ข่าวซุบซิบที่มีมานานแล้วเป็นแรงบันดาลใจ เธอแสดงให้เห็นหลายข้อความที่อ่านแล้วอาจตีความได้ว่าเป็นความรักระหว่าง Zhou กับน้องรักร่วมเพศ Li Fujing หรือ "น้อง Hui"

ชื่อ Zhou Enlai นั้นชาวโลกรู้จักดี โดยเฉพาะคนจีนส่วนใหญ่ที่รักบูชา เพราะเป็นผู้ที่ศรัทธาให้แก่ประเทศอย่างแท้จริง เมื่อเสียชีวิตนั้นทั้งสองไม่มีสมบัติใด ๆ ทั้งไว้เลย ไม่มีลูกของตนเอง แต่เลี้ยงเด็กจำนวนมากเป็นลูกบุญธรรม หนึ่งในนั้นคือ Li Peng ซึ่งต่อมาได้เป็นนายกรัฐมนตรีของจีน

Zhou คอสู่อเพื่อพรรคคอมมิวนิสต์จีนมาตลอด มีความเชี่ยวชาญด้านการต่างประเทศเป็นอย่างมาก เคยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ระหว่าง ๑๙๔๙-๑๙๕๘) และอีกหลายตำแหน่ง ที่สำคัญที่สุดก็คือนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ ๑๙๔๙ ถึง ๑๙๗๖ เมื่อป่วยจนเสียชีวิต ผู้นำต่างประเทศชื่นชมความเป็นนักการทูตชั้นยอด เขาเป็นผู้เสียสละต่อสู้อุคคอมมิวนิสต์ตนเองเชื่อถืออย่างเหนียวแน่น

สิ่งที่คนจีนจำไม่ลืมก็คือ Zhou ได้ช่วยชีวิตหรือลดความทุกข์ที่ผู้นำ นักวิชาการ บุคคลผู้มีคุณค่าของสังคมนิยม ฯลฯ ต้องประสบในช่วงการปฏิวัติของจีนที่เรียกว่า Cultural Revolution (การปฏิวัติวัฒนธรรม ค.ศ. ๑๙๖๖-๑๙๗๖) ซึ่งเป็นวิธีการของเหมาเจ๋อตง ในการกลับมาที่มีความสำคัญและกวาดล้างคู่แข่งหรือศัตรูให้ราบคาบ ในช่วงเวลานั้น แม้แต่ Deng Xiaoping รองนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งก็ถูกปลดให้ไปทำงานในโรงงานเล็ก ๆ ในที่ห่างไกล ลูกชายถูกเยาะเย้ยด่าทอถูกงานพยายามฆ่าตัวตาย โดยการกระโดดตึก แต่ไม่ตายจนเป็นอัมพาตมาจนทุกวันนี้

นักประวัติศาสตร์เชื่อว่า Zhou เป็นบุคคลสำคัญที่ช่วยทำให้ความบ้าคลั่งของคนรุ่นหนุ่มที่เรียกว่า Red Guards ไม่ไปไกลจนถึงกับทำลายชีวิตของคนที่มีค่าของประเทศจำนวนมาก พุดง่าย ๆ ก็คือ Zhou ไม่ทำให้ประเทศและทะเลไปมากกว่าที่ได้เกิดขึ้น

Zhou ไม่เผชิญหน้ากับเหมาโดยตรงในเรื่องปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิวัติวัฒนธรรม หากใช้วิธีของเขาเองในการช่วยเหลือ โดยเฉพาะในกรณีของ Deng ซึ่งต่อมาเป็นคนสำคัญในการขับเคลื่อนจีนยุคใหม่

Zhou มีชีวิตวัยเด็กที่นำสงสาร พ่อแม่ตายหมดตั้งแต่วัยเด็ก ต้องอาศัยอยู่กับญาติ การรักษารับรู้และการเรียนเก่งทำให้เขาโดดเด่นได้รับทุนการศึกษาเล่าเรียน และได้รับแรงบันดาลใจว่าวันหนึ่งจะต้องทำงานสำคัญเพื่อชาติให้จงได้ เขาเล่าว่าโชคดีมากที่มีครูให้ความเมตตาสนับสนุน

ในปี ๑๙๑๗ เขาตามเพื่อนหลายคนไปเรียนต่อที่ญี่ปุ่นโดยลุงเป็นผู้สนับสนุนการเงิน เขาอยู่ญี่ปุ่น ๒ ปี จึงกลับบ้าน

Zhou เริ่มศึกษาและตีพิมพ์คำสอนของลัทธิมาร์กซ์ เขาเรียนหนังสือในจีนอีกครั้ง โดยเข้าเรียนมหาวิทยาลัย Nankai ในช่วงเวลานั้น แนวคิดมาร์กซ์แพร่กระจายในกลุ่มนักศึกษาและประชาชน สหภาพโซเวียตให้ทุนและบุคลากรสนับสนุนการเคลื่อนไหว Zhou ถูกจับเข้าคุกเพราะกิจกรรมการเมือง และในช่วงเวลาที่กลับมานี้เอง ผู้เขียนหนังสือระบุว่าเขาพบนักเรียนร่วมชั้นเรียนอายุน้อยกว่าเขา ๒ ปี ซึ่งเขาเรียกว่า "น้อง Hui" บันทึกลงของเขากล่าวถึงน้องคนนี้อย่างอ่อนหวานและรักใคร่ ถวิลหา ในปี ๑๙๒๑ ทั้งสองเดินทางไปอังกฤษด้วยกันโดยหวังที่จะไปศึกษาที่มหาวิทยาลัย "น้องฮุย" เข้ามหาวิทยาลัยได้ แต่ Zhou เงินหมดต้องเดินทางไปเรียนที่ฝรั่งเศส และได้รับทุนสนับสนุนจากกลุ่มคอมมิวนิสต์สากล และกลับมารับใช้พรรคต่อสู้สงครามกลางเมือง จนได้รับชัยชนะในปี ๑๙๔๙

สำหรับชีวิตรักของ Zhou นั้น เขามีภรรยาเพียงคนเดียว คือ Deng Yingchao ทั้งสองพบกันในปีปลายศตวรรษ ๑๙๒๐ แต่ผู้เขียนระบุว่าความรักเป็นไปอย่างลุ่ม ๆ ดอน ๆ

ในปี ๑๙๒๕ หลังจากหมั้นหมายก็มาหมั้นและไม่ได้พบกันเป็นเวลา ๕ ปี เธอเดินทางมาหา Zhou ที่สำนักงานแรงงานในกวางตุ้งขณะที่เขากำลังประชุมอยู่ เมื่อเขาเห็นเธอก็ยิ้มเพียงเล็กน้อยและประชุมต่อไป และเมื่อเลิกประชุมเขาก็เดินออกไปราวกับไม่ได้ดีเธอเลย

มาดาม Yingchao ซึ่งเป็นชื่อที่คนจีนรู้จักกันดี อุทิศตนเพื่อชาติตลอดตั้งแต่ยังเป็นสาว เป็นคอมมิวนิสต์หัวเก่าที่ทำงานด้านสตรีเป็นเวลายาวนานจนเป็นที่ยอมรับและรักใคร่ของคนจีน เธอมีชีวิตคู่กับ Zhou ในสาธารณชนอย่างเป็นทางการที่ชื่นชม แต่เบื้องหลังนั้นผู้เขียนระบุว่าความสัมพันธ์มิได้เป็นไปอย่างที่สาธารณชนเห็น เนื่องจากเขามีความรักกับ "น้องฮุย" แนบแน่น

อย่างไรก็ดี หนังสือก็มิได้พูดถึงการมีสัมพันธ์กับชายคนใดอีก ถึงแม้จะกล่าวหาว่า Zhou เป็นรักร่วมเพศแล้วก็ตาม เมื่อมีคนกล่าวหาว่า Zhou เป็นเกย์ก็มีนักประวัติศาสตร์พยายามมองหาหลักฐานสำคัญ เช่น ๑. เหตุใด Zhou จึงไม่กล้าลุกขึ้นต่อต้านเหมา ถึงแม้จะรู้ว่าการปฏิวัติครั้งนั้นนำความเสียหายอย่างมหาศาลมาสู่ประเทศหรือเป็นเพราะว่าเหมารู้ความลับของเขา ๒. เหตุการณ์หลายอย่างในประวัติศาสตร์อาจเปลี่ยนไปได้หรือไม่หากความลับนี้รั่วออกมา เป็นที่แน่นอนว่าเขาไม่สามารถอยู่ในสังคมนิยมคอมมิวนิสต์จีนถือว่าการรักร่วมเพศเป็นบาปอันใหญ่หลวงที่กักขังให้ไม่ได้ เพราะเป็นการดำเนินชีวิตหนึ่งของพวกทุนนิยม ๓. ความลับทำให้เขาขมขื่นให้เหมาตลอดชีวิต ทั้งๆที่ในตอนต้นชีวิต Zhou อยู่ในตำแหน่งสูงกว่าในพรรค และมีคนชื่นชมในความเก่งกาจของเขามากกว่าเหมาด้วยซ้ำ

ผู้คนที่จินตนาการย้อนรอยประวัติศาสตร์กันได้ไม่มีจุดจบเมื่อมีสมมุติฐานว่า Zhou เป็นรักร่วมเพศ เขาจะเป็นจริงหรือไม่คงจะต้องหาหลักฐาน เอกสารหรือบันทึกตลอดจนการบอกเล่าของคนเก่าๆ ซึ่งจะเชื่อได้หรือไม่ก็ยากที่จะหยั่งถึง

ตัว "น้องฮุย" เองก็เสียชีวิตในปี ๑๙๖๐ ก่อนหน้า Zhou ซึ่งเสียชีวิตในปี ๑๙๗๖ ก่อนหน้าเหมาเสียชีวิตเพียง ๘ เดือน ส่วนมาดาม Yingchao มีชีวิตอยู่จนถึง ๘๘ ปี โดยเสียชีวิตในปี ๑๙๙๒

ไม่ว่าความจริงในเรื่องการเป็นเกย์ของ Zhou จะเป็นอย่างไร ก็ไม่มีความสำคัญเท่ากับความจริงที่ว่า Zhou เป็นรัฐบุรุษที่อุทิศตนให้ชาติอย่างจริงจังและอย่างแท้จริง โดยมีได้คำนึงถึงผลตอบแทนส่วนตัว

การเป็นรักร่วมเพศของ Zhou หากเป็นเรื่องจริงก็เป็นเรื่องน่าศึกษาเชิงวิชาการว่ามีผลกระทบต่อประวัติศาสตร์ของจีน และต่อสันติภาพของโลก

ผลงานที่ทิ้งไว้อย่างไม่ต้องสงสัยของบุคคลหนึ่งเ็นประวัติศาสตร์ที่เรียบเสมือนขุนเขา ซึ่งแกน ๆ อาจมีลมมาพัดคุ้ยบ้าง แต่ก็ไม้อาจสั่นคลอนความเป็นภูมที่แข็งแกร่งได้ (ก)